

Martin Glerup (S):

»Hvordan vurderer ministeren den sundhedsmæssige risiko ved at indtage drikkevand, hvis nitratindhold overstiger henholdsvis 25, 50 og 100 mg pr. liter, og agter regeringen at stille forslag om ændring af den vejledende nitratgrænseværdi på 25 mg/l og den højeste tilladelige grænseværdi på 50 mg/l?«

Begrundelse

Nitratbelastningen af de danske grundvandsressourcer er stadig stigende, og flere steder overstiger nitratindholdet i drikkevandet de fastsatte grænseværdier, som er fastsat i EF og gældende bl.a. i Danmark.

En ren drikkevandsforsyning er af stor betydning for befolkningens sundhed. Nitratindholdet er en væsentlig målestok for drikkevandets tilstand. Alligevel sættes der ofte spørgsmålstegn ved nitratets sundhedsskadelige virkning. På baggrund af de ofte modstridende udmeldinger er der brug for at vide, hvordan ministeren og dermed regeringen vurderer den sundhedsmæssige virkning af for store mængder nitrat i drikkevand.

Svar (1/9 92):**Sundhedsministeren (Ester Larsen):**

Spørgsmålet om den sundhedsmæssige risiko ved nitrat i drikkevand har jeg forelagt for Sundhedsstyrelsen.

Styrelsen oplyser, at den væsentligste og bedst dokumenterede sundhedsrisiko ved nitrat i drikkevand er udvikling af methæmoglobinæmi – en forandring af blodets hæmoglobin, som hæmmer iltoptagelsen. Denne forandring i blodet findes fortrinsvis hos spædbørn under 3 måneder, som får modermælkserstatning fremstillet af vand med et højt nitratindhold. Disse børn kan være specielt sårbare, fordi de lettere får maveinfektioner med bakterier, som danner nitrat i maven. Ved feber kan produktionen af nitrat i kroppen også øges. Der er fundet klinisk påvirkning på grund af iltmangel hos børn under 3 måneder på grund af methæmoglobinæmi, især ved koncentrationer af nitrat i drikkevandet på 50 mg/l og derover.

Andre specielt udsatte grupper kan være mennesker, som har nedsat syreproduktion i mavesækken og derfor har lettere ved at få maveinfektioner med bakterier, der danner nitrat.

Sundhedsstyrelsen oplyser endvidere, at der er mistanke om årsagssammenhæng mellem høj indtagelse af nitrat og kræft i mavesækken samt fosterskader. Intet af disse forhold er videnskabeligt sikkert afklaret.

På denne baggrund finder Sundhedsstyrelsen det ønskeligt at tilstræbe en nitratkoncentration på 25 mg/l eller derunder med en maksimal tilladelig grænseværdi på 50 mg/l. Overstiger nitratkoncentrationen 50 mg/l, bliver drikkevandet (i forhold til almindelig kost) den væsentligste kilde til kroppens belastning med nitrat.

Da fastsættelse af grænseværdier for nitrat hører under miljøministeren, har spørgsmålet om eventuel ændring af værdierne været forelagt Miljøministeriet. Ministeriet har oplyst, at WHO på baggrund af ovennævnte sammenhæng mellem nitrat i drikkevand og methæmoglobinæmi har genvurderet den tidligere viden på området, sidst i 1991. WHO har foreslået, at der fortsat anvendes en grænseværdi på 50 mg/l for nitrat i drikkevand.

Herefter finder Miljøministeriet ikke anledning til at ændre de nugældende grænseværdier for nitrat. Det oplyses i den forbindelse, at EF's drikkevandsdirektiv er et minimumsdirektiv, således at Danmark kan fastsætte lavere grænseværdier end de nugældende, men ikke højere. Det er i øvrigt ministeriets opfattelse, at nitratindholdet i drikkevand bør begrænses mest muligt.

På baggrund af ovenstående oplysninger er miljøministeren og jeg enige om, at der ikke på nuværende tidspunkt er grundlag for at ændre hverken den vejledende eller den højest tilladelige grænseværdi for nitrat i drikkevand. Grænseværdierne genvurderes med jævne mellemrum på grundlag af den nyeste viden på området.

Spm. nr. S 1097

Til *miljøministeren* (31/8 92) af:

Martin Glerup (S):

»Finder ministeren den nuværende situation med hensyn til de ældste gylleanlæg og kontrollen med dem miljømæssigt betryggende, og agter ministeren at iværksætte en særlig indsats mod gyllebeholdere som tikkende miljøbomber, der truer nærliggende beboelser, vandløb og værdifulde grundvandsressourcer?«